

Komunikat w sprawie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z wejściem w życie przepisów centralizujących rozliczenia podatku VAT jednostek samorządu terytorialnego

I. Ustawa z dnia 5 września 2016 r. – o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454), dalej zwana: „ustawą o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług”, która weszła w życie w dniu 1 października 2016 r., określiła szczególne zasady dokonywania przez jednostki samorządu terytorialnego rozliczeń podatku VAT, korekt rozliczeń ww. podatku, a także zwrotu środków przeznaczonych na realizację projektów, w przypadku zmiany kwalifikowalności podatku, w szczególności nakładając na jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego obowiązek rozliczania wpływów z tego podatku wraz z właściwymi im jednostkami samorządu. Uchwalenie ww. przepisów jest konsekwencją wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w dniu 29 września 2015 r. wyroku w sprawie Gminy Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów C-276/14 i stanowi harmonizację prawa polskiego z regulacjami europejskimi w zakresie zasad rozliczania podatku od towarów i usług.

W przywołanym orzeczeniu, Trybunał stwierdził, iż jednostki organizacyjne, utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego, tj. jednostki i zakłady budżetowe, nie powinny być traktowane jako podatnicy podatku od towarów i usług. Podatnikami w tym przypadku są jednostki samorządu terytorialnego. W tym kontekście, w świetle wyroku TSUE (...) art. 9 ust. 1 dyrektywy VAT, powinien być interpretowany w ten sposób, że podmioty prawa publicznego, takie jak gminne jednostki budżetowe, będące podmiotem postępowania głównego, nie mogą być uznane za podatników VAT, ponieważ nie spełniają kryterium samodzielności, przewidzianego w tym przepisie.(...).

II. Wejście w życie ustawy o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług, zmieniło uwarunkowania prawno-podatkowe funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego oraz podległych im podmiotów, przy czym pozostało bez wpływu na zasady kierujące procesem udzielania zamówień publicznych określone w przepisach ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.), dalej zwanej: „ustawą Pzp”. Ustawa o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług, nie wprowadza odrębnej, od wskazanej w treści art. 2 pkt 12 ustawy Pzp, definicji zamawiającego ani nie modyfikuje zasad kierujących procesem szacowania wartości zamówień publicznych, udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podległe im instytucje.

Stosownie do dyspozycji art. 2 pkt 12 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy Pzp, wśród kategorii zamawiających ustawa wyróżnia osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które spełniają warunki pozwalające na ich kwalifikację jako instytucji zamawiającej, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy Pzp. Ustawa o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług, która m.in. nałożyła na jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego obowiązek rozliczania wpływów z tego podatku wraz z właściwymi im jednostkami samorządu nie pozbawiła tych jednostek statusu jednostki sektora finansów publicznych. Tym samym, nie można przyjąć, iż jednostki organizacyjne gminy, powiatu lub województwa utraciły status zamawiających, będących odrębnymi jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).

Konkludując, ustawa o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania

zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454), nie wprowadza odrębnej, od wskazanej w treści art. 2 pkt 12 ustawy Prawo zamówień publicznych, definicji zamawiającego ani nie modyfikuje zasad kierujących procesem szacowania wartości zamówień publicznych, udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz podległe im instytucje.